

Vern om profesjonsstudiet

Hanne Reichelt

Visepresident Norsk Psykologforening

Jeg var nylig i Madrid, der psykologene kjemper for å bli godtatt som helsepersonell! I Finland gjør ikke studentene seg ferdig med psykologstudiet fordi det ikke lønner seg, de får ikke arbeid som psykologer, og lønningene er lave. I mange europeiske land har de ikke en beskyttet profesjonstittel, og de har store problemer med arbeidsløshet. EuroPsyk-prosjektet er et viktig arbeid for å endre dette, og har på flere områder tatt modell av det norske utdanningssystemet, med stor vekt på krav til veiledet praksis. Dette skyldes at de fleste land ikke har hatt så gode rutiner når det gjelder kvalitetssikring av psykologer som vi har i Norge. De trenger det for å kunne komme videre med å opparbeide seg de rettighetene og den anseelsen som vi allerede har. Noen fremstiller det som viktig å trakte etter en likhet med resten av Europa, noe som i denne sammenhengen virker bakvendt. Jeg er fornøyd med at kravene til EuroPsyk-diplomet er lagt så høyt. Det vil gjøre det enklere å godkjenne psykologer som har diplomet, men dette gir oss ikke noen grunn til å forringe kravene til utdanningene i Norge, tvert imot.

Det undrer meg at det i enkelte miljøer tas til orde for at bachelor-/mastergradsordningen skal knyttes til profesjonsstudiet, og eventuelt erstatte den teoretiske delen av dette. I mainnummeret av Tidsskriftet argumenterer professor Per Øystein Saksvik ved NTNU for en slik endring (s. 431). Men psykologstudiet er en helhet der studentene systematisk blir innført i sentrale emner innen psykologi som er relevant for anvendelse av psykologisk kunnskap. Det er ikke en «teoretisk øvelse», men en gjennomgang av teori, forskning og forskningsdilemmaer som gjør psykologene i stand til å tilegne seg, vurdere og samle kunnskap i møte med sin praksis. Det er noe av dette som gjør oss spesielle på arbeidsmarkedet, som gjør at vi kan kreve gode lønninger og gode videreutdanningsordninger. Dersom denne delen av studiet betegnes som «en ørkenvandring» av studentene, slik Saksvik hevder, bør universitetene ta selvkritikk, og tydeliggjøre bedre for studentene relevansen av disse fagene i forhold til psykologisk praksis.

Enkelte hevder at psykologer ikke velger forskningskarrierer – og at dette skyldes mangler ved studiet. Jeg mener at psykologstudiet inspirerer til forskningsinteresse. Jeg kjenner flere psykologer som kunne ønske å bidra til økt forskning, spesielt klinisk relevant forskning. Noen gjør det – på tross av at de som stipendiater gjerne går over 100 000 kr ned i årsinntekt! Situasjonen er beklagelig, og en betenkelig utvikling vil være at dette fører til at universitetene ikke får rekruttert gode nok klinikere med forskningskompetanse. Det vil forringe psykologutdannelsen dersom de som underviser og veileder studenter i klinisk psykologi ikke rekrutteres blant kompetente klinikere! Psykologforeningen og forskningsansatte psykologer må derfor arbeide aktivt for å bedre forholdene for psykologer med doktorgradsstipend og forskeransatte generelt. Her har vi en felles jobb å gjøre fremover.